

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

CURS 2021-22

PMAR

ÀMBIT LINGÜÍSTIC I SOCIAL

Rut Llopis Gregori

ÍNDIX

1. Introducció i justificació de la programació. Contextualització i marc legal.
2. Objectius. Objectius generals de l'etapa. Objectius generals de l'àmbit.
3. Competències bàsiques, relació entre les competències bàsiques i els objectius de l'àmbit i els criteris d'avaluació.
4. Continguts. Estructura i classificació.
5. Unitats didàctiques i temporalització.
6. Metodologia. Metodologia específica de l'ALS. Activitats i estratègies d'ensenyament-aprenentatge.
7. Avaluació. Criteris d'avaluació. Instruments d'avaluació. Tipus d'avaluació. Criteris de qualificació. Activitats de reforç i ampliació. Avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge.
8. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa.
9. Foment de la lectura.
10. Ús de les TIC.
11. Recursos didàctics i organitzatius.
12. Activitats complementàries.
13. Avaluació de la pràctica docent.
14. Metodologia en cas de confinament.

1. Introducció i justificació de la programació. Contextualització . Marc legal.

INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ. CONTEXTUALITZACIÓ

L'ensenyament de l'àmbit sociolingüístic del PMAR de 3r d'ESO assoleix les àrees de Llengua Valenciana, Llengua Espanyola i Ciències Socials. El nivell d'aprenentatge i socialització serà un dels requisits per tal d'aconseguir el títol de graduat en ESO.

L'àmbit lingüístic i social és una de les àrees incloses en el tercer curs de PMAR. Té una duració de nou hores setmanals. Pretén que els alumnes desenrotllen les capacitats expressades en els objectius generals d'etapa, incidint en aquelles que estan especialment lligades a l'adquisició de coneixements que faciliten la comprensió de la dimensió social dels éssers humans i el domini de la comunicació implicat en l'ús de la llengua, és a dir, l'ús del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita.

El PMAR de 3r d'ESO està adreçat a alumnat que presenta dificultats d'aprenentatge rellevants no atribuïdes a la falta d'estudi o esforç. Així doncs, la present programació ha estat dissenyada prenent com a referència els continguts, objectius, criteris d'avaluació i estàndards de tercer d'ESO i realitzant una adaptació dels mateixos.

Les matèries incloses dins d'aquesta àrea són Ciències socials, llengua i literatura valenciana i llengua i literatura espanyola.

MARC LEGAL

Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport Resolució de 28 de juliol de 2016, de la Secretaria autonòmica d'Educació i Investigació, per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació dels programes de millora de l'aprenentatge i el rendiment. [2016/6215]
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport RESOLUCIÓ 4 d'abril de 2017, de la Secretaria autonòmica d'Investigació i Educació, per la qual es regula el pla d'actuació de la millora (PAM) i s'estableix el procediment de dotació de professorat adicional per a la seua aplicació als centres educatius sostinguts amb fons públics per al curs 2017-18 [2017/2958].

2. Objectius. Objectius generals de l'etapa. Objectius específics de l'àmbit.

Objectius. Objectius generals de l'etapa.

En estar composta de tres matèries, es pretén evitar la consideració de l'àmbit com una simple suma d'aquestes, i, per tant, se subratlla l'objectiu de reforçar la funcionalitat dels aprenentatges que es consideren bàsics. Aquesta programació adoptarà un enfocament globalitzador de les tres àrees.

El programa se centrarà, fonamentalment, en els següents objectius:

- 1) Aconseguir que els alumnes siguen capaços d'expressar-se de manera correcta en ambdues llengües, tant a nivell oral com escrit.
- 2) Que els alumnes entenguen els processos de canvi històric i les diferents situacions socials, polítiques i econòmiques que han passat al llarg del temps.
- 3) Potenciar com a valors positius l'esforç personal i l'autoestima en el procés propi d'aprenentatge.

Objectius específics de l'àmbit.

L'ensenyament de l'àmbit lingüístic i social pretén ajudar els alumnes a desenvolupar les capacitats següents:

- Reconéixer en la interpretació dels fets socials el paper exercit pels subjectes històrics mitjançant l'anàlisi de les seues intencions i projectes.
- Explicar diferents problemes socials tenint en compte la interacció de factors socials i mediambientals en territoris de diferent ordre de magnitud.
- Identificar les manifestacions de conflictes i de desigualtat social a partir de la informació que apareix en determinats mitjans de comunicació.
- Reflexionar sobre la relació que s'estableix entre la realitat i les fonts que permeten l'accés al seu coneixement.
- Aplicar, en les explicacions de processos espacials i històrics, conceptes com distribució, localització, interacció, duració, canvi o continuïtat.
- Reconéixer els aspectes bàsics de la situació sociolingüística i cultural de la Comunitat Valenciana. Planificar i regular el procés d'aprenentatge al voltant de la resolució de problemes mitjançant l'aplicació de problemes i procediments bàsics.
- Obtindre informació rellevant a partir de diverses fonts orals i escrites.
- Descriure verbalment la informació continguda en taules, estadístiques, gràfiques i mapes.
- Elaborar mapes temàtics i gràfiques com a estratègies per al tractament de la informació i per a comunicar els resultats d'un estudi sobre un procés social.
- Analitzar textos periodístics tenint en compte les característiques del gènere, l'organització de les idees i la finalitat amb que es pense utilitzar aquesta informació.
- Produir textos de gèneres diferents per a comunicar oralment o per escrit els coneixement adquirits per a relacionar-se amb les institucions de l'entorn escolar i amb intencionalitat expressiva i literària.
- Participar en situacions de comunicació col·lectives utilitzant el llenguatge com a mitjà de resolució de conflictes interpersonals i de garantir una comunicació fluïda.
- Utilitzar un metallenguatge gramatical bàsic per a la comunicació en classe en relació amb les activitats de comprensió i producció de textos.
- Valorar i gaudir autònomament d'obres literàries.
- Explicar el sentit de textos literaris i explicar els seus coneixements sobre les característiques essencials dels diferents gèneres.
- Assumir i col·laborar en el treball en grup com un mitjà per a aprendre.
- Mostrar una actitud oberta cap al coneixement.
- Acceptar que un fet social pot tenir diferents interpretacions en funció de la informació obtinguda de les fonts, les preguntes i les teories de l'investigador.

- Appreciar els drets i les llibertats humanes com un èxit irrenunciable de la humanitat i una condició necessària per a la pau i per a la convivència democràtica.
- Mostrar una actitud crítica cap a situacions i accions discriminatòries i injustes que produeixen o agreugen les desigualtats.
- Consolidar els hàbits socials que permeten tindre una socialització satisfactòria i faciliten la inserció socioprofessional.
- Fomentar l'autoestima i la resolució de conflictes dins l'aula i del centre mitjançant estratègies interactives com el treball cooperatiu.

3. Competències bàsiques, relació entre les competències bàsiques i els objectius de l'àmbit i els criteris d'avaluació.

L'ALS contribueix en essència a l'adquisició de la competència en comunicació lingüística per part de l'alumnat. I, si la comunicació és un dels pilars de la convivència social, el desenvolupament de la competència comunicativa ha d'anar estretament lligat al desenvolupament de la competència social i ciutadana. El plantejament bàsicament procedimental de l'ALS implica que l'aprenentatge de les habilitats lingüístiques necessàries perquè es produïska la comunicació i contribuïska a la comprensió de les experiències col·lectives i de l'organització i el funcionament del passat i el present de les societats. A més, en molts casos, es plantegen situacions d'aprenentatge estretament lligades a la realitat social del món actual, els seus conflictes i motivacions, els elements que són comuns i els que són diferents, així com els espais i territoris en què es desenvolupa la vida dels grups humans i els seus èxits i problemes, per a comprometre's personalment i col·lectiva a millorar-los i participar així de manera activa, eficaç i constructiva en la vida social i professional. Així doncs, per mitjà de l'organització d'equips de treball cooperatius, s'hi incorporen formes de comportament individual que capaciten les persones per a conviure en una societat cada vegada més plural, dinàmica, canviant i complexa. L'alumnat, a la vegada que aprèn a comunicar-se, aprèn a cooperar, a comprometre's i a afrontar els conflictes.

També es contribueix a la competència d'aprendre a aprendre, ja que des de tots els blocs de contingut es desenvolupen tècniques i estratègies que afavoreixen el coneixement dels processos mentals a que s'enfronten les persones quan aprenen, a més de controlar i regular els processos d'aprenentatge.

L'adquisició de la competència digital es fa patent a través de l'ús creatiu, crític i segur de les TIC aplicades en l'aprenentatge, la inclusió i la participació en la societat.

També es contribueix a l'adquisició de la competència de la iniciativa i l'esperit emprenedor, la qual implica la capacitat de transformar les idees en actes.

En la realització de les activitats comunicatives es promou el desenvolupament d'actituds que afavoreixen la iniciativa emprenedora i la capacitat de pensar de forma creativa per mitjà del desenvolupament de destreses i habilitats com la capacitat d'anàlisi, la capacitat de planificació, organització i presa de decisions. També estan presents la resolució de problemes i l'habilitat per a treballar individualment o en equip.

D'altra banda, la competència en consciència i expressió cultural implica conèixer, comprendre, apreciar i valorar amb esperit crític i amb una actitud respectuosa les diferents manifestacions culturals i artístiques usant-les com a font d'enriquiment personal i considerant-les com a part de la riquesa i patrimoni dels pobles.

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

CCLI: competència comunicació lingüística

CD: competència digital

CAA: competència aprendre a aprendre

CSC: competències social i cívica

SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

CEC: consciència i expressions culturals.

Criteris d'avaluació i relació amb les competències clau.

- Participar en intercanvis comunicatius dels àmbits acadèmic i social sobre temes d'actualitat o pròxims als seus interessos. CCLI, CAA, CSC
- Participació en intercanvis comunicatius prestant atenció a la pronunciació i la gestualitat. Participació en equips de treball per aconseguir metes comunes usant el diàleg igualitari per tal de resoldre conflictes i discrepances. CCLI, CAA, CSC.
- Interpretació de textos escrits a través de l'anàlisi dels elements formals i de contingut propis del nivell acadèmic. CCLI, CAA, CSC.
- Aplicació d'estratègies i planificació en el procés d'escriptura de textos de diverses tipologies de forma autònoma o amb ajuda. CCLI, CAA, SIEE, CSC.
- Escriptura amb adequació, coherència i cohesió, pròpies del nivell educatiu, de textos en suports diversos, dels àmbits personal, acadèmic i social, de diverses tipologies, de forma autònoma o amb ajuda. Escriptura amb correcció ortogràfica i gramatical pròpies del nivell educatiu. CCLI, CAA.
- Anàlisi morfològica de l'oració simple i classificació segons la naturalesa del predicat, per a, de forma autònoma, expressar-se i redactar textos argumentatius de diverses modalitats oracionals amb major correcció i propietat. CCLI, CAA.
- Realització de lectures d'obres literàries pròximes als seus gustos, triades lliurement o a proposta del professorat, en silenci, en veu alta o participant en dramatitzacions i improvisacions de textos adequats al nivell, aplicant tècniques expressives i teatrals. CCLI, SIEE, CEC.
- Planificació de la realització sobre una indagació de problemes geogràfics amb la supervisió del docent mitjançant la formulació de problemes a partir de preguntes sobre la diversitat espacial, la interacció que es dona en l'espai geogràfic i els canvis i proposta d'un pla ordenat i flexible d'accions que facilite la selecció d'informació i recursos a partir de fonts diverses i organització del treball individual i grupal. CAA, SIEE.
- Selecció i organització de la informació rellevant, d'acord amb uns objectius previs, a partir de la comprensió de textos orals i escrits, continus i discontinus (mapes i gràfiques) emprats com a fonts a les quals es pot accedir a través de diversos mitjans (biblioteques, internet, eixides al camp...) i aplicació d'estratègies, d'acord al seu nivell, de busca, registre, selecció i organització d'informació. CCL, CAA, CD

- Argumentació de com els riscos naturals poden representar un fre en el procés de desenrotllament econòmic i social de les àrees afectades, fent referència a factors físics, a desigualtats socials i limitacions econòmiques i tècniques dels països menys desenvolupats i realització de propostes per tal de millorar la protecció de la població més vulnerable. CMCT, CSC, SIEE.
- Explicació de la localització de les principals zones productores i consumidores de recursos naturals, productes agraris i manufacturats i situació en el seu context geopolític considerant diferents escales d'anàlisi i ús de mapes temàtics i senyes estadístiques. CSC, CAA
- Diferenciació de paisatges representatius dels diversos espais econòmics a través d'imatges, croquis i plànols i descripció de la seua distribució en regions de distinta escala considerant factors de tipus ambiental i social. CSC, CAA
- Relació de les actuacions dels agents socials i polítics sobre l'espai geogràfic amb la necessitat de satisfer les necessitats socials bàsiques i selecció d'exemples de com eixos comportaments i interessos tenen conseqüències ambientals i socioeconòmiques en el context d'una economia de mercat, per a comprendre millors els processos econòmics i polítics més significatius. CSC, SIEE
- Estimació del grau d'idoneïtat d'algunes polítiques socials, econòmiques o territorials pel que fa a la seua capacitat per a generar conflictes polítics, desigualtats socials i problemes mediambientals, adoptant una actitud crítica i elaboració de propostes basades en el respecte als drets humans i el desenrotllament sostenible. CSC, CAA, SIEE
- Explicació de les transformacions dels espais, territoris i paisatges fent referència a processos econòmics i polítics destacant la importància de la dimensió temporal dels fenòmens geogràfics a l'hora de comprendre la realitat actual. CSC, CAA

4. Continguts. Estructura i classificació.

Ciències socials: geografia.

- Els continguts de caràcter metodològic i procedimental es trobaran enfocats a la resolució de problemes, obtenció i tractament de la informació, conceptualització i constitució de procediments necessaris per a la construcció del coneixement.
- Els continguts de caràcter actitudinal adquiriran sentit en el caràcter reflexiu que ajuda a desenrotllar la seua autonomia intel·lectual i moral basada tant en la realitat social com en la vida en societat, especialment tot allò relacionat amb la convivència al centre.
- Els continguts conceptuals que assenyalen els conceptes geogràfics com a distribució, localització o interacció, la concepció de l'espai geogràfic, els conceptes temporals com canvi, continuïtat, duració, ritme. També s'inclouen l'explicació geogràfica, històrica i la relació entre l'historiador i les fonts.

Tots aquests continguts s'agruparan en tres blocs: a) societat i territori; b) societat i processos històrics c) societats actuals. Els quals abarcaran a la vegada tipus de fets i processos com:

- Interacció entre l'acció humana i els processos mediambientals
- Distribució de desigualtats econòmiques

- Organització regional del Món
- Formació d'una societat concreta
- Transició d'una societat a l'altra
- Processos que abarquen diverses societats

Llengua i literatura valenciana i castellana.

El currículum estableix els quatre àmbits d'ús que cal prendre com a referència:

- La llengua en la comunicació interpersonal i les institucions
- El discurs literari
- La llengua en els mitjans de comunicació social
- La llengua com a mitjà per a l'adquisició de coneixements.

CRITERIS DE LA PROGRAMACIÓ:

- Cal reforçar molt les habilitats lingüísticocomunicatives
- Consideració efectiva del discurs en situació de comunicacions determinades
- Comunicació formal dins del context de la institució escolar i amb les institucions de l'entorn
- Producció i comprensió de textos de caràcter acadèmic
- Ús del periòdic com a font d'informació en relació als processos socials que s'estudien en l'àmbit
- Lectura de textos literaris que contribuïsqen a considerar la lectura com una manera de simbolització de l'experiència individual i col·lectiva

ASPECTES SOCIOLINGÜÍSTICS DE CARÀCTER ACTITUDINAL:

- Gramatical o domini del codi lingüístic (verbal i no verbal)
- Coneixement pràctic del procés d'escriptura: escriure és un procés que requereix temps, documentació i reflexió
- Planificació de textos, elaboració d'esborranys i ús de documentació per a l'escriptura
- Revisió guiada d'un text atenent als criteris que han esquematitzat la seua composició
- Component estratègic o capacitat per a reparar errors de tot tipus

NOTA: Els coneixements d'una llengua seran transferibles a l'altra augmentant així la seua competència comunicativa. Els continguts de la programació estaran lligats de forma directa amb les competències.

5. Unitats didàctiques i temporalització.

SEGUIMENT DE LA PROGRAMACIÓ

Bloc 1 Comunicació

– Els mitjans de comunicació: la premsa, la ràdio i la televisió (gèneres informatius).

Estructures formals del text

- Estructures narratives (conte, novel·la, notícia, crònica, reportatge, etc.).
- Estructures descriptives (descripció científica, literària, etc.).
- Estructures conversacionals i dialogades (entrevista, enquesta, teatre, etc.).
- Estructures expositives i explicatives (exposició oral, esquemes, resums, mapes conceptuals, projectes, informes, documentals, convocatòries, reglaments, actes, etc.).

Habilitats lingüístiques. Escoltar, parlar i conversar

- Comprensió de textos procedents dels mitjans de comunicació audiovisual, com ara reportatges i entrevistes.
- Comprensió de textos orals utilitzats en l'àmbit acadèmic, amb especial atenció a la presentació de treballs i instruccions per a fer-los, a les exposicions orals breus i a l'obtenció d'informacions dels mitjans de comunicació en informatius, documentals, reportatges o entrevistes.
- Exposició de la informació tretada d'un mitjà de comunicació sobre un tema d'actualitat, respectant les normes que regeixen la interacció oral.
- Explicacions orals senzilles de forma ordenada i clara, prèviament preparades, sobre fets d'actualitat social, política o cultural, que siguin d'interès per a l'alumnat, amb ajuda de mitjans audiovisuals i de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Intervenció activa en situacions de comunicació pròpies de l'àmbit acadèmic, especialment en les propostes sobre la manera d'organitzar l'activitat, en l'aportació d'informacions útils per al treball en comú i en l'exposició d'informes sobre les tasques realitzades.
- Coneixement de les diferències entre usos orals informals i formals de la llengua; consciència de les situacions comunicatives en què resulta adequat cada ús.
- Actitud de cooperació i de respecte en situacions d'aprenentatge compartit.
- Coneixement i ús de les estratègies i les normes per a l'intercanvi comunicatiu: escolta atenta, exposició clara, respecte del torn de paraula; participació fent aportacions, control de la impulsivitat, comentaris orals i juí personal respectuosos amb les sensacions, les experiències, les idees, les opinions i els coneixements dels altres, i atenció a les fórmules de cortesia.
- Utilització de la llengua per a prendre consciència dels coneixements, les idees i els sentiments propis i per a regular la conducta d'un mateix.

Habilitats lingüístiques. Llegir. Comprensió de textos escrits

- Comprensió de textos propis de la vida quotidiana i de les relacions socials, com ara convocatòries i ordres del dia, actes de reunions i reglaments.
- Comprensió de textos dels mitjans de comunicació, reconeixent les diferències entre informació i opinió en cròniques, reportatges i entrevistes.
  - Comprensió de textos de l'àmbit acadèmic, amb especial atenció a la consulta, en diversos suports, de diccionaris, glossaris i altres fonts d'informació.

Habilitats lingüístiques. Escriure. Composició de textos escrits

- Composició de textos propis de la vida quotidiana i de les relacions socials, com ara participació en fòrums, diaris personals, reglaments o circulars.
- Composició de textos propis dels mitjans de comunicació, com ara reportatges o entrevistes, destinats a un suport escrit o digital, a àudio o a vídeo.
- Composició, en suport de paper i digital, de textos propis de l'àmbit acadèmic, especialment textos expositius i explicatius elaborats a partir de la informació obtinguda i organitzada per mitjà d'esquemes, mapes conceptuals i resums, així com elaboració de projectes i informes sobre tasques i aprenentatges.
- Interés per la composició escrita com a font d'informació i aprenentatge, com a forma de comunicar les experiències i els coneixements propis, i com a forma de regular la conducta.

Bloc 2. Coneixement de la llengua

Fonètica i ortografia

- Sonidos y grafías. Principals normes fonètiques i ortogràfiques (II).
- Particularitats de l'accentuació (monosíl·labs, paraules compostes, interrogatius i exclamatius). L'accentuació diacrítica.
- Coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques, el seu valor social i la necessitat de cenyir-se a la norma lingüística en els escrits.

Norma culta de la llengua

- Identificació dels diferents registres i dels factors que incideixen en l'ús de la llengua en diferents àmbits socials, i valoració de la importància d'usar el registre adequat segons les circumstàncies de la situació comunicativa.
- Qüestions morfològiques i sintàctiques: el substantivo, el adjectivo.
- El verbo. Las perífrasis verbales.
- Las preposiciones. Las conjunciones.
- Lectura en veu alta: diàlegs. La funció expressiva de les pauses en el vers i la prosa.
- Lèxic: neologismos.

Gramàtica

- Categories i funcions. Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules, així com coneixement dels procediments lèxics (afijos) i sintàctics per al canvi de categoria.
- Reconeixement i ús coherent de les formes verbals en els textos.
- Interpretació de les informacions lingüístiques que proporcionen els diccionaris escolars i altres obres de consulta, especialment sobre el comportament sintàctic dels verbs (transitius i intransitius) i les relacionades amb el registre i amb la normativa.
- Reconeixement i ús dels significats contextuals que poden adquirir les modalitats de l'oració i la perífrasi verbal de caràcter modal.
- Identificació i ús de les variacions (fórmules de confiança i de cortesia) que adopten les formes díctiques en relació amb la situació.
- Identificació i ús reflexiu de connectors textuais, amb especial atenció als distributius, d'orde, de contrast, d'explicació i de causa, i dels mecanismes de referència interna, tant gramaticals com lèxics, especialment les nominalitzacions i els hiperònims de significat abstracte com fenomen, element o característica.

- Comparació dels diferents comportaments sintàctics d'un mateix verb en algunes de les seues accepcions; identificació bàsica de les funcions sintàctiques dins de l'oració.
- L'oració composta: coordinació i subordinació.
- Ús de procediments per a compondre els enunciats amb un estil cohesionat, especialment per mitjà de la transformació d'oracions independents, coordinades o juxtaposades, en subordinades adverbials o en oracions subordinades per mitjà de les quals s'expressen diferents relacions lògiques: causals, consecutives, condicionals i concessives.
- Coneixement de les funcions sintàctiques característiques de les classes de paraules i anàlisi de la seua forma (flexió, afixos...), especialment pel que fa als aspectes relacionats amb la normativa.

Lèxic

- Processos fonamentals de la formació de paraules: derivació i composició.
- Camps semàntics i associatius. Famílies lèxiques. El canvi semàntic.

Bloc 3. Educació literària

- Desenvolupament de l'autonomia lectora i valoració de la literatura com a font de plaer i de coneixement d'altres temps i cultures.
- Lectura d'obres o fragments adequats a l'edat i relacionades amb els períodes estudiats.
- Composició de textos d'intenció literària i elaboració de treballs senzills sobre lectures.
- Contacte, a través de la lectura, amb les autores i els autors de literatura juvenil i general més rellevants de la pròpia cultura i de la cultura universal, tant clàssica com moderna.
- Foment de la lectura per mitjà de la lectura de ressenyes i la participació en altres actuacions d'animació lectora (presentacions de llibres, sessions de llibrefòrum, etc.) per a consolidar l'hàbit lector, formar amb sentit crític les preferències personals en la selecció de llibres, i gust per compartir sentiments i emocions suscitats per l'experiència lectora.
- Coneixement de les característiques generals dels grans períodes de la història de la literatura des de l'edat mitjana fins al segle XVIII i aproximació a alguns autors i obres rellevants.
- Lectura comentada de relats; observar la transformació de la narrativa des de les primeres produccions literàries medievals a la narració moderna en prosa, i de l'heroi al personatge de novel·la.
- Lectura comentada i dramatitzada d'obres teatrals breus i fragments representatius del teatre anterior al segle XIX, tot reconeixent algunes característiques temàtiques i formals.
- Aproximació a la literatura espanyola mitjançant la lectura i anàlisi de fragments de les obres literàries més importants al llarg de l'evolució de la llengua espanyola.

Bloc 4. Tècniques de treball

- Tècniques per a buscar informació en suports tradicionals (fitxes, biblioteques, etc.) i en nous suports (CD-ROM, DVD, Internet, etc.).
- Interpretació de les informacions lingüístiques que proporcionen els diccionaris escolars i altres obres de consulta, relacionades amb el registre i amb la normativa.
- Comprensió de textos de l'àmbit acadèmic, amb especial atenció a la consulta, en diversos suports, de diccionaris, glossaris i altres fonts d'informació.

- Utilització autònoma de les biblioteques (del centre, de l'entorn i virtuals) i de les tecnologies de la informació i la comunicació de manera autònoma per a la localització, selecció i organització d'informació.
- Ús autònom de diccionaris i de correctors ortogràfics sobre textos en suport digital.
- Presentació de la informació. Tractament informàtic de textos.
  - **Interés per la bona presentació dels textos escrits, tant en suport de paper com digital, i respecte per les normes gramaticals, ortogràfiques i tipogràfiques (titulació, espais, marges, paràgrafs, etc.**

Bloc 5. Àmbit social

- _ Introducció a la geografia
- _ L'escenari físic de les activitats humanes
- _ Organització política de les societats
- _ Organització econòmica de les societats
- _ L'agricultura, la ramaderia, la pesca i la silvicultura
- _ Mineria, energia i construcció
- _ La indústria
- _ Els serveis, la comunicació i la innovació
- _ Els transports i el turisme
- _ Les activitats comercials i els fluxos d'intercanvi

4. 1. 2 Unitats didàctiques i temporalització

- u. d. 1:** Tipologia textual: Prospectos de medicamentos. El sonido Z. Ordenar cronológicamente. El sonido K.
- u. d. 2:** Tipologia textual: Etiquetas de productos. Construir párrafos. Ordenar las palabras en el enunciado. El sonido G. El sonido J.
- u. d. 3:** Tipologia textual: textos argumentativos (campañas publicitarias). El sonido B. La grafía b.El sonido B. La grafía v. La grafía j ante e, i. Ordenar las fases de un proceso.
- u. d. 4:** Tipologia textual: textos cotidianos (recetas)
- u. d. 5:** Tipologia textual. Instrucciones, notas de prensa, microcuentos, fábulas...
- u. d. 6:** Llengua valenciana: ús de l'accentuació diacrítica, regles ortogràfiques bàsiques.
- u. d. 7:** Sistema verbal en valencià: regularitats i verbs irregulars
- u. 8. :** Ús del guionet: numerals, paraules compostades,...
- u. d. 9:** Sintaxi bàsica a la llengua valenciana: identificació de subjecte i predicat, funcions sintàctiques bàsiques.
- u. d. 10:** Sintaxis básica de la lengua española: identificación de sujeto i predicado, funciones sintácticas básicas.
- u. d. 11:** Les capes de la Terra: identificació de cadascuna d'elles.
- u. d. 12:** Les coordenades de la Terra: paral·lels, meridians, punts cardinals
- u. d. 13:** Els fusos horaris: divisió de la Terra en fusos horaris i càlcul de l'hora als diferents països.
- u. d. 14:** Els paisatges de la Terra. Els paisatges d'Espanya (I), els paisatges d'Espanya (II).
- u. d. 15:** L'estat com a organització política de la societat. Relacions internacionals. L'organització territorial d'Espanya. Les autonomies.

u. d. 16: Les activitats econòmiques. Factors de producció. Sectors econòmics. Sistemes econòmics.

u. d. 17: L'agricultura, la ramaderia, la pesca i la silvicultura. L'agricultura. Els paisatges agraris. La ramaderia. L'activitat pesquera. L'explotació forestal.

u. d. 18: Mineria, energia i construcció. L'obtenció de matèries primeres. L'energia: fonts renovables i no renovables. La construcció. Impacte humà.

u. d. 19: La indústria. L'activitat industrial. Localització industrial. Activitats industrials a Espanya.

u. d. 20: Els serveis, la comunicació i la innovació. Sector terciari. Activitats del sector terciari: sanitat i educació a Espanya. La tecnologia i els mitjans de comunicació. La recerca, el desenvolupament i la innovació.

u. d. 21: Els transports i el turisme. Els sistemes de transport. Les funcions del transport i les seues xarxes. El turisme i la seua importància econòmica.

u. d. 22: Les activitats comercials i els fluxos d'intercanvi. Les activitats comercials. El comerç interior. El comerç exterior. El comerç internacional.

NOTA: La temporalització i unitats didàctiques poden ser variades en funció a les necessitats del grup.

6. Metodologia específica de l'ALS. Activitats i estratègies d'ensenyança aprenentatge.

En aquest curs el grup de PMAR està composts per alumnes diagnosticats amb ACI i ACIS. Aquest fet ens condueix a adaptar els continguts i la manera de treballar al nivell dels alumnes. Intentarem (fomentant la inclusió) que tots els alumnes tinguen un material comú que a l'aula s'adaptarà i exposarà de manera comprensible per a tots.

Durant el curs la metodologia podrà variar segons les necessitats dels alumnes. Es resumiran i simplificaran els temes amb una explicació adequada per a cadascú.

La metodologia serà molt senzilla i visual. Hem de parlar de dos tipus diferents, segons si estem fent referència a ciències socials o a llengua.

Pel que fa a ciències socials, tractarem de fer el més pròxima possible als alumnes la matèria. Posarem exemples propers o coneguts pels alumnes dels conceptes que vagen sorgint. Per tal de facilitar-ne l'aprenentatge, es llegirà en veu alta el text amb els conceptes i es farà una esquematització a la pissarra de la qual els alumnes estudiaran per als exàmens.

Comentarem cada paràgraf llegit, posarem fotografies, imatges o vídeos il·lustratius. Els exercicis seran els del llibre de text i, d'aquests n'apareixeran un percentatge a l'examen.

Es faran dos treballs de recerca durant la segona i tercera avaluació. Un d'ells serà "Com podem muntar un negoci" i l'altre "treball de recerca sobre una ONG". Els alumnes exposaran els seus treballs amb tots aquells mitjans que desitgen: gràfics, power point, vídeos, publicitat,...

Pel que fa a la part de llengua, es treballaran i crearan molts tipus de textos diferents: entrevistes, receptes de cuina, textos literaris, textos argumentatius,...

Els llegirem, tractarem el seu vocabulari i estructura, els alumnes en faran un o dos de cada tipus,...

Pel que fa a la part de sintaxi i morfologia, intentarem explicar cada concepte començant per la base i fent exercicis per anivellar la major part possible de l'alumnat. La pissarra serà un element clau, ja que la farem servir per fer més visuals i comprensibles les anàlisis morfosintàctiques.

Pel que fa a l'ortografia i signes de puntuació, treballarem accentuació, cada grafia i cada signe de puntuació per separat amb exercicis d'omplir buïts, correcció ortogràfica de paraules, oracions i textos i ús del signes de puntuació en oracions i textos.

7. Avaluació.

Criteris d'avaluació.

- Reconèixer en la interpretació dels fets socials el paper exercit pels subjectes històrics mitjançant l'anàlisi de les seues intencions i projectes.
- Explicar diferents problemes socials tenint en compte la interacció de factors socials i mediambientals en territoris de diferent ordre de magnitud.
- Identificar les manifestacions de conflictes i de desigualtat social a partir de la informació que apareix en determinats mitjans de comunicació.
- Reflexionar sobre la relació que s'estableix entre la realitat i les fonts que permeten l'accés al seu coneixement.
- Aplicar, en les explicacions de processos espacials i històrics, conceptes com distribució, localització, interacció, duració, canvi o continuïtat.
- Reconèixer els aspectes bàsics de la situació sociolingüística i cultural de la Comunitat Valenciana. Planificar i regular el procés d'aprenentatge al voltant de la resolució de problemes mitjançant l'aplicació de problemes i procediments bàsics.
- Obtindre informació rellevant a partir de diverses fonts orals i escrites.
- Descriure verbalment la informació continguda en taules, estadístiques, gràfiques i mapes.
- Elaborar mapes temàtics i gràfiques com a estratègies per al tractament de la informació i per a comunicar els resultats d'un estudi sobre un procés social.
- Analitzar textos periodístics tenint en compte les característiques del gènere, l'organització de les idees i la finalitat amb que es pense utilitzar aquesta informació.
- Produir textos de gèneres diferents per a comunicar oralment o per escrit els coneixement adquirit per a relacionar-se amb les institucions de l'entorn escolar i amb intencionalitat expressiva i literària.
- Participar en situacions de comunicació col·lectives utilitzant el llenguatge com a mitjà de resolució de conflictes interpersonals i de garantir una comunicació fluïda.
- Utilitzar un metallenguatge gramatical bàsic per a la comunicació en classe en relació amb les activitats de comprensió i producció de textos.
- Valorar i gaudir autònomament d'obres literàries.

- Explicar el sentit de textos literaris i explicar els seus coneixements sobre les característiques essencials dels distints gèneres.
- Assumir i col.laborar en el treball en grup com un mitjà per a aprendre.
- Mostrar una actitud oberta cap al coneixement.
- Acceptar que un fet social pot tenir diferents interpretacions en funció de la informació obtinguda de les fonts, les preguntes i les teories de l'investigador.
- Apreciar els drets i les llibertats humanes com un èxit irrenunciable de la humanitat i una condició necessària per a la pau i per a la convivència democràtica.
- Mostrar una actitud crítica cap a situacions i accions discriminatòries i injustes que produeixen o agreugen les desigualtats.
- Consolidar els hàbits socials que permeten tindre una socialització satisfactòria i faciliten la inserció socioprofessional.
- Fomentar l'autoestima i la resolució de conflictes dins l'aula i del centre mitjançant estratègies interactives com el treball cooperatiu.

NOTA: Els criteris d'avaluació seran adaptats a les necessitats educatives i el nivell de cada alumne, atenent a la diversitat.

Criteris de qualificació.

Seràn de gran importància els següents aspectes:

- Participació a classe
- Exercicis escrits: comprovació diària
- Treballs
- Proves escrites
- També s'avaluaran els següents aspectes: conjunt d'activitats realitzades per l'alumne (individualment o en grup), programació desenvolupada a l'aula i relació de comunicació i participació (dinàmica de l'aula).

Es tindrà en compte l'avaluació inicial de l'alumne per poder constatar el seu nivell d'evolució. Per incorporar a l'avaluació sumativa no sols els conceptes, sinó també els procediments i valors, s'inclourà en la nota final la valoració del seu treball diari i del seu comportament a classe (interés, treball,...). Es faran dos parcials cada trimestre i es controlaran oralment i a diari els nous conceptes introduïts.

Aquest Seminari, igual que la resta de seminaris docents de llengües ha decidit implantar un sistema d'avaluació contínua, ja que les llengües han de ser treballades en el seu conjunt i allò vist en el primer i segon trimestres també quedarà inclòs en el tercer.

A banda de cadascuna de les notes de procediments, actitud i coneixements, la nota global estarà formada per un 60% de la nota de conceptes, un 20% de procediments i un 20% d'actitud.

Per poder obtenir la nota de procediments es corregirà de manera trimestral el quadern dels alumnes tot valorant els següents aspectes: a) cura amb el material i estat del quadern, b) ordenació del mateix i c) cura dels marges, faltes d'ortografia, cal·ligrafia,...

Les faltes d'assistència no justificades: quan s'acumule un nombre de faltes igual al 20% de les hores totals de l'assignatura durant alguna o cadascuna de les avaluacions el professorat tindrà el dret de suspendre l'alumne si aquest (si és major d'edat) o els seus pares o tutors legals no les justifiquen. Aquest punt es posarà en coneixement de totes les parts implicades a principi del curs.

Les faltes d'assistència durant els exàmens: Si un alumne no acudeix a fer un examen en la data fixada per a aquest, haurà de presentar un justificant signat pel metge o entitat oficial. Per evitar que els alumnes no es presenten a l'examen per pròpia voluntat en la data adequada, tots aquells exàmens no fets es recuperaran **oralment**. Si no hi ha cap justificant, no es farà l'examen fins la recuperació.

Es tindrà en compte l'avaluació inicial de l'alumne per poder constatar el seu nivell d'evolució. Per incorporar a l'avaluació sumativa no sols els conceptes, sinó també els procediments i valors, s'inclourà en la nota final la valoració del seu treball diari i del seu comportament a classe (interés, treball,...). Es faran dos parcials cada trimestre i es controlaran oralment i a diari els nous conceptes introduïts.

Aquest Seminari, igual que la resta de seminaris docents de llengües ha decidit implantar un sistema d'avaluació contínua que també serà adequat per a la part de ciències socials, ja que les llengües han de ser treballades en el seu conjunt i allò vist en el primer i segon trimestres també quedarà inclòs en el tercer.

A banda de cadascuna de les notes de procediments, actitud i coneixements, la nota global estarà formada per un 60% de la nota de conceptes, un 20% de procediments i un 20% d'actitud.

Per poder obtenir la nota de procediments es corregirà de manera trimestral el quadern dels alumnes tot valorant els següents aspectes: a) cura amb el material i estat del quadern, b) ordenació del mateix i c) cura dels marges, faltes d'ortografia, cal·ligrafia,...

8. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

La major part del grup-classe té necessitats específiques de suport educatiu. Amb aquesta finalitat, comptarem a l'aula amb la presència d'un professor/a terapèutic/a. Prèviament farem una anàlisi de cada concepte i de la metodologia a emprar a l'aula. Comptarem sempre amb l'assessorament i el consell del PT assignat/da.

Hauríem d'adaptar a ells la metodologia i els recursos materials basant-nos sempre en el seu tipus de necessitat. Sempre comptaríem amb una anàlisi psicopedagògica prèvia de cada cas en particular per tal de determinar quina seria la manera més adequada de tractar cada cas en concret.

Dintre d'aquest apartat hem de fer referència a **l'atenció a la diversitat**. Trobem a alguns grups una gran dificultat a l'hora d'entendre moltes de les paraules pròpies del camp de la lingüística i l'ortografia, així com vocabulari específic a l'apartat de ciències socials. Caldrà, per aquest motiu, passar un llistat d'aquests termes i la seua definició.

Pel que fa a la sintaxi, important en aquesta assignatura, hi ha nivells molt variats dintre d'un mateix grup-classe. Per aquesta raó, intentarem augmentar el nivell cognitiu de l'anàlisi

sintàctica en la llengua materna dels alumnes que puguen tenir una mica de dificultat en aquest camp.

L'ortografia serà també un aspecte a tenir en compte. Donat el fet que hi ha les proves de selecció per tal d'entrar a la universitat, caldrà reforçar aquest element tot castigant les seues errades amb la baixada de punts als treballs i proves objectives per tal que l'alumne prenga seriosament aquesta qüestió i la solucione.

9. Foment de la lectura

Per tal de fomentar la lectura es proposaran dos obres:

Mor una vida, es trenca un amor, de JOAN PLA

Invisible, de ELOY MORENO

La primera es llegirà i treballarà durant la segona avaluació i la segona es llegirà i treballarà durant la tercera avaluació. Una en valencià i l'altra en castellà. Tracten ambdues sobre temes que a ells els poden interessar. Tenen un vocabulari estàndar i actual.

Per als alumnes ACIS es comptarà amb el consell de la PT, ja que el seu nivell acadèmic oscil·la entre 3r i 6é de primària. Aquests alumnes també tindran un llibre a llegir per a cada trimestre (durant el segon i tercer).

10. Ús de les TIC

Farem servir les TIC tant a la part de llengua com a la de socials. Accedirem a internet d'una manera el més segura i controlada possible. Procurarem aprendre el seu ús en la recerca i l'exposició informació.

Intentarem aprendre a fer una presentació de diapositives i a buscar les fonts d'informació d'una manera el més objectiva i neutral possible, aprenent que no tota la informació disponible a les xarxes és segura.

11. Recursos didàctics i organitzatius.

Els materials usats a l'ALS seran els següents:

- Biblioteques de recursos online
- Projectes d'aprenentatge online
- Material manipulable i experimental propi de l'ALS
- Altres recursos educatius en forma digital
- Material per a l'educació emocional
- Manuals per a valencià, castellà i socials:

SOCIALS: manual 3.1D de l'editorial Santillana

VALENCIÀ: fitxers PDF amb materials de valencià

CASTELLÀ: Materials curriculars preparats pel professorat de l'àmbit

- Distribució a l'aula segons el mètode de treball: individual, grupal...
- Visites a la biblioteca del centre.

12. Activitats extraescolars i complementàries.

Aquest curs, 2020-21, no es proposarà cap activitat degut a la situació sanitària, ja que és poc recomanable. En cas d'una gran milloria, es podria plantejar algun tipus d'activitat.

13. Avaluació de la pràctica docent a través d'indicadors d'èxit.

Indicador d'èxit	Sempr e	Quasi sempr e	De vega des	Mai
Consulte la programació regularment al llarg del curs escolar				
Done a conèixer els criteris d'avaluació, qualificació i recuperació als alumnes				
Utilitze diverses estratègies per a l'assoliment dels aprenentatges				
Les estratègies pedagògiques foren innovadores i participatives				
Aprofite de manera efectiva el temps en cada sessió lectiva				
Combine el treball individual amb el col·laboratiu				
Mantinc una comunicació agradable amb l'alumnat i use el vocabulari específic de la matèria				
Propose accions correctives per tal de resoldre deficiències				
Avalue periòdicament l'avanç del grup i de cada alumne				
M'he coordinat amb la companya que dóna grec a batxillerat				
M'he coordinat amb la resta de l'equip docent del grup-classe				
Treballe per competències				
Atenc als diferents nivells existents a la classe, incloent l'alumnat amb necessitat de suport educatiu i/o compensació educativa				
Coincidix la programació amb allò que he dut a terme a classe				
He estat flexible a l'hora d'adaptar la programació als canvis succeïts durant el curs				
He fomentat l'ús de les TIC				
He fomentat la lectura, la comprensió lectora, l'expressió escrita i la crítica de textos				

14. Metodologia en cas de confinament.

- Es passaran als alumnes els temes mitjançant document PDF acompanyats d'un àudio explicatiu dels conceptes.
- S'enviaran tasques relacionades amb els conceptes a dies alterns.
- S'entregaran al dia següent i es donarà la solució una vegada que tots els alumnes hagen fet arribar la seua feina. Les solucions aniran acompanyades d'audio explicant molt bé cadascuna de les solucions.
- En cas de dubtes dels alumnes, el professorat enviarà audio explicatiu per correu electrònic.
- Es faran reunions telemàtiques periòdicament amb els alumnes per tal d'explicar aquelles coses que requereixen una major presencialitat. En aquest grup seran molt freqüents donades les necessitats educatives dels seus membres.
- Per tal de qualificar els alumnes es tindrà en compte la puntualitat en entregar les tasques, la correcció de les mateixes i la quantitat de tasques entregades. En cas que es comprove que l'alumne té els mitjans suficients per tal de connectar amb el professorat i no ho faça, aquest fet computarà negativament en la qualificació de l'alumne.